

és a 82. sz. főút között kerül el. A területen a korábbi – elsősorban Gömöri János nevéhez fűződő – kutatás hat lelőhelyet különített el. A terepbejárás idején a dűlő területének nagy része a növényzet miatt terepbejárásra alkalmatlannak bizonyult. Egyedül a Vasasföld I. lelőhely ÉK-i részét és közvetlen környékét tudtam átvizsgálni, egy ÉNy–DK-i irányban húzódó dűlőút és a Pándzsa egyik mellékága közötti enyhén dombosodó területrészt. A nem ideális észlelési körülmények ellenére több vassalakdarabot találtam a felszínen. Megfigyeltem továbbá egy az említett dűlőúttal párhuzamosan futó, 140 m hosszú, mintegy 2 m széles világos színű sávot, amely minden bizonnyal az egyik – az 1974-es vagy 1975-ös ásatás folyamán kitűzött – régészeti kutatóárok helyét jelzi.

Vasasföld V. (Csúcsosdomb): A Pándzsa-ér és a 82. sz. főút között markánsan kiemelkedő dombot már hosszú ideje ismeri a régészeti kutatás. A domb felszínén Árpád-kori, és késő középkori cserepeket, egy kora népvándorlás kori és egy kora vaskori edény töredéket találtak. A domb ÉNy-i részét a növényi törmelék teljesen elfedte, így csak a DK-i fertályt járhattam be. Ezen a részen kis számban késő középkori cseréptöredékeket találtam.

TAKÁCS KÁROLY

376. Tatabánya, Csákányos-pusztá

(Komárom-Esztergom megye) B, Kö

2006. június 23. és július 14. között folytattuk a Csákányos-pusztán álló középkori templom maradványainak és a körülötte fekvő temető feltárását. Az idei ásatási szezonban a templom körül két újabb szelvényt nyitottunk, amelyből további 20 sír került elő, illetve az előző évek szelvényeiből átnyúló további vázrészeket bontottunk ki. Megfigyelhető volt ezeken a részeken is, hogy a gyermekvázakat nem temették olyan mélyre, mint a felnőtteket. Kísérletet tettünk arra is, hogy a település helyét is megtaláljuk, összesen 100 m hosszúságban jelöltünk ki 1 m szélességű kutatóárkokat a környező területeken, de településobjektumot nem találtunk, csak a humuszban 14. századi edénytöredékeket és néhány őskori, talán késő bronzkori darabot.

LÁSZLÓ JÁNOS

377. Tatabánya, Szelim-barlang

(Komárom-Esztergom megye) U, B, Ró?, Á

A barlang csarnokából, a Ny-i (nagy) bejárat közeléből átforgatott, az 1930-as évek ásatásai során ide felhalmozott agyagos, kötörmelékes löszből a 2006. évi tereprendezési földmunkák során rendkívül alapos kézi válogatással 3 kőeszköz, 654 kerámiatöredék és 1 kagylóhéj került elő.

A kőeszközök T. Dobosi Viola meghatározása alapján a neolitikumba sorolhatók. Jellegzetes darab a lidit alapanyagú, sötétszürke színű, 40,5 mm hosszú, max. 20,5 mm széles és 6 mm vastag pengevakaró; jellegte-

len az úrkúti radiolarit alapanyagú, barna színű, 45,2 mm hosszú, max. 28,5 mm széles és 6,5 mm vastag, szabálytalan alkú szilánk. Az egyetlen csiszolt eszköz a bazaltból készült 43 mm hosszú, max. 30 mm széles és 13 mm vastag balta vagy ék.

Kisné Cseh Julianna szakvéleménye szerint a másodlagos helyzetből előkerült nagy mennyiségű kerámiatöredék mintegy 95%-a őskori, s azon belül is mintegy 70% bronzkori. Az őskori kerámiatöredékek nagy része fazék- vagy más durvább kivitelű tárolóedény díszítetlen oldal- és fenéktöredéke. Az előkerült régészeti leletanyagban rovábbra is markánsan képviselték a Zseliz-kultúrához köthető töredékek. A bronzkori kultúrák közül a dunántúli mészbetétes edények kultúrája és a halomsíros kultúra anyaga a domináns, az utóbbi karakterisztikusabb jegyekkel is képviselt, mint a korábbi évek anyagában.

Egy darab korongolt, barna sávós oldaltöredék és egy vastagabb oldaltöredék talán római kori.

A 2006. évi anyagban kevesebb az Árpád-korba és középkorba sorolható leletanyag, mint a korábbi években. Többek között ide tartozik egy díszítetlen oldaltöredék, egy kívül fekete, belül barna, lapos hullámvonalakkal díszített, szintén fekete színű oldaltöredék, fenéktöredék bélyeggel, kifelé megvastagodó peremű fazék peremtöredéke, s egy csigavonallal díszített korsó nyaktöredéke.

JUHÁSZ MÁRTON

378. Tác, Gorsium

(Fejér megye) B, Ró, N, A, Á, Kk, Kú, Tö

2006. május–júniusban terepbejárást és műszeres leletfelderítést végeztünk a Gorsium Régészeti Park területétől É-ra található 25 ha földterületen. Itt található a Gorsium–Herculiával azonosított római kori település: 9 épület és az amphiteatrum helye azonosítható. Római kori bennszülött településrész azonosítható a 017/2 hrsz. terület É-i végén. A 4. századi É–D irányú főútja Gorsium–Herculiának a 024 és 017/2 hrsz. földeken követhető. A 024, 017/2 (D-i fele), 017/3 (D-i fele), 017/4 (D-i fele) hrsz. földeken nagy mennyiségű középkori leletanyag is előkerült, amely az Árpád-kortól a kora újkorig terjed. Egy középkori épület helye is azonosítható. A 017/3 hrsz földön a 2. szektor körzetében kora avar kori használatra utal a bronz szíjvég. Szórványosan őskori (bronzkori?) kerámia került elő a teljes területen.

A 017/4 hrsz. területén néhány kerámiatöredék feltételezhetően 5–6. századnak tartható. A korábban részben lelőhelyet nem tartalmazó, illetve a Topográfia 13/3, 13/4, 13/10 lelőhelyeként nyilvántartott terület egységesen a 13/1 lelőhelyhez tartozik, egybefüggenek, amelyet ezek után 13/1 néven tartunk nyilván. A terepbejárás tulajdonviszonyok által lehatárolt területén nem ér véget a lelőhely; mind É, mind K felé nem tekinthető lezártnak. Megállapítható, hogy a hosszú évek óta komoly problémát okozó illegális fémkereső használata a terepbejárás terü-